

sentligt forurennet. Herved opnås den fordel, at forureningsproblemer identificeres ved kilden (i stedet for på deponeringsstedet), og at kravene til egentlige, ressourcerekrævende analyser af jorden nedbringes til et minimum.

Udvalgets forslag omfatter, at der skal fastlægges kriterier/grænseværdier for bl.a. lettere forurennet jord, ligesom der skal udarbejdes kriterier for anvendelse af lettere forurennet jord til for eksempel opfyldning, byggemodningsformål, vejanlæg, støjvolde, eller industriel anvendelse (stabilgrus, beton, asfalt m.v.). I sammenhæng hermed foreslås der etableret et bedre kontrolsystem med jord, der bortskaffes.

Hvad angår fyldjord i råstofgrave har udvalget foreslået, at der indføres et generelt forbud mod fyldjord i råstofgrave, der ligger i områder med særlige drikkevandsinteresser (såvel uforurennet som forurennet jord), mens der i andre råstofgrave alene må deponeres uforurennet jord, medmindre der foreligger en miljøgodkendelse til deponering af forurennet jord. Herudover peges der på behov for at indføre bedre kontrolmuligheder, bl.a. via en følgeseddel-ordning.

2. Lovforslagets hovedindhold

Som nævnt under pkt. 1.1. ovenfor har regeringen besluttet, at resultaterne af en række initiativer, herunder fastsættelse af kriterier/grænseværdier for jord, skal foreligge, inden et lovforslag om forurennet jord fremsættes.

Nærværende lovforslag indeholder således alene et forslag til regulering af modtagelse af fyldjord i råstofgrave. Forslaget er i overensstemmelse med Jordforureningsudvalgets forslag, men indeholder dog nogle lovtekniske præciseringer, samt bestemmelser, der skal sikre en hurtig gennemførelse af forbuddet. Da sigtet med forslaget er at indføre en bedre grundvandsbeskyttelse, og da forslaget omfatter såvel igangværende som tidligere råstofgrave, findes det mest hensigtsmæssigt at gennemføre reguleringen ved en ændring af miljøbeskyttelsesloven.

Med lovforslaget indføres et generelt forbud mod deponering af fyldjord i de råstofgrave, som er placeret i områder, der i Regionplan 1997 vil blive udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser. Udpegningsarbejdet er igang i de enkelte amtskommuner, og det forventes, at regionplanerne for de flestes vedkommende vil være endeligt vedtagne i løbet af 1997. Dette generelle forbud har til formål at styrke grundvandsbeskyttelsen, også inden meddelte råstoftilladelser, der forudsætter eller giver mulighed for modtagelse af uforurennet jord, udløber. Lovforslaget vil således primært få virkning for lovlige de-

poneringer indtil 2004. Dette skyldes som nævnt ovenfor, at det allerede i 1994 er henstillet, at vilkår efter råstofloven indeholder bestemmelser om, at deponering af jord kun kan ske mod særlig tilladelse. Det må derfor forventes, at problemet navnlig består i relation til råstoftilladelser, meddelt før dette tidspunkt. Tilladelser efter råstofloven meddeles normalt for indtil 10 år ad gangen.

Sammensætningen af jordlagene under en råstofgrav er forskellig og uden nogen nødvendig sammenhæng med, om der eksempelvis er tale om en lergrav eller en grusgrav, hvorfor det ikke er muligt på forhånd at udpege enkelte råstofgravtyper, hvor deponering af jord vil være risikofri. Også deponering af fyldjord i tidligere råstofgrave, hvad enten disse er efterbehandlede eller henligger uden efterbehandling, indebærer i princippet samme forureningsrisiko. Som nævnt indebærer selv uforurennet jord en i hvert fald teoretisk grundvandsrisiko.

På denne baggrund foreslås ud fra et forsigtighedsprincip at indføre et totalt forbud mod deponering af fyldjord i råstofgrave og tidligere råstofgrave i de områder, der skal sikre grundlaget for den fremtidige drikkevandsforsyning. I det omfang forbuddet vil være i strid med eventuelle tilladelser efter råstofloven til en bestemt efterbehandling efter endt gravning, bør sådanne vilkår af ordensmæssige grunde revideres.

Ifølge en undersøgelse, udført i 1994, tilkøres der i størrelsesorden 3,1 mio. m³ fyldjord til råstofgrave ud af de i alt 5,6 mio. m³, der årligt bortskaffes. I størrelsesorden 2 mio. m³ køres i dag til råstofgrave, som ifølge amtskommunerne ikke bør modtage fyldjord. Amtskommunerne har ved vurderingen bl.a. taget hensyn til, om råstofgravene ligger i nuværende eller fremtidige vandindvindingsområder, og om de ligger i sårbare grundvandsområder. Forbuddet vil derfor medføre, at max. 2 mio. m³ jord skal bortskaffes på andre lokaliteter, enten til råstofgrave, der fortsat må modtage uforurennet jord, eller til nye, alternative anvendelses/bortskaffelsesmuligheder.

Der er tale om et usikkert skøn, da jordmængderne varierer, dels på landsplan i takt med faldende eller stigende bygge- og anlægsaktiviteter, dels lokalt i forbindelse med meget store anlægsprojekter. Her til kommer, at der endnu ikke foreligger en endelig udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser.

Det generelle forbud træder i kraft successivt, efterhånden som Regionplan 1997 vedtages i de enkelte amtskommuner. På denne baggrund foreslås det, at alle råstofvindere og berørte grundejere får meddelelse om ikrafttrædelsestidspunktet for forbuddet.